

Kreppusemjan frægasta loysnin — arbeiðsloysið minkar

(Keypmannahavn, sunnudaginn
— Jóhan Mortensen):

Kreppusemjan, sum varð gjørd í farna mánaða, var høvuðsevnið á landsfundinum hjá danska javnaðarflokkinum, sum varð hildin um vikuskiftið.

Tað var breið semja um, at hetta var tað frægasta undir núverandi umstøðum. Kortini hevði formaðurin í landsfelagsskapi-num, Thomas Nielsen, fleiri atfinningar at semjuni.

Ikki fallin í góða jørð

— Arbeiðsloysið er framvegis stórt. Tað stóra undirskotið við útlendið og tann vaksandi skuldin hava verið atvoldin til, at vit hava verið noyddir at taka til búskaparlig tilmál, sum ikki eru fallin í góða jørð, segði Anker Jørgensen, forsætisráðharrin, í røðu sinari á landsfundinum.

Viðari segði hann, at stigini á framhaldandi búskaparliga sjálvstøðu og verja av fólksins áhugamálum hava havt við sær, at reformpolitikurin ikki hevur gingið so skjótt, og at tað hevur verið neyðugt við einum smidligum samarbeiðsvilja í tí spjadda fólkatungum.

— Sosialdemokratarnir hava skilt sína ábyrgd, og hetta kann eisini sigast um nakrar av teimum smáu flokkunum, segði Anker Jørgensen, samstundis sum hann fanst at Vinstraflokkinum, sum valdi at halda seg uttan fyri alla ávirkan. Hann segði, at Vinstriflokkurin bert hevur funnist at uttan at seta nakað realistiskt alternativ fram istaðin.

Syrgiligt

— Tað er syrgiligt, at landsins næststørsti flokkur alt ov litið leggur í ta støðu, sum Danmark er í í løtuni, og hevur sett seg í tann myrka krókin saman við Frambúðsflokkinum, segði Anker Jørgensen.

Forsætisráðharrin legði dent á, at tað var sloppið undan tí nógv umrødda fólkatungum, hóast atfinningar móti tí fæddu politikkinum bæði frá vinstra- og høgaveingi. Her hevði verið talan um eitt val, sum hvorki hevði loyst teir politisku trupulleikarnar í fólkatunginum ella trupulleikarnar annars.

Møguleiki hevur ikki verið fyri at føra ein reinan sosialdemokratisk politikk. Tað er nakað nýtt og heldur ikki fyri teir flokkar, sum aftan á seinasta val vistu á eina sosialdemokratiska

stjórn, segði Anker Jørgensen.

— Men tað eydnaðist sosialdemokratunum at tryggja, at útreiðslurnar í teirri búskaparligu kreppuni ikki bert verða bornar av teimum arbeiðsleysu ella teimum, sum eru ringast fyrri. Treytirnar fyri hesum koma at hava ávirkan á sáttmálarnar millum partarnar á arbeiðsmarknaðinum, sum siggja hvussu álvarsleg stóðan er. Og stigini, sum tikin eru í teirri búskaparligu semjuni, hava ikki havt tey stóru mótmælini við sær, tí lønmóttakararnir hevur veruliga skilt, hvussu neyðugt tað var við hesi semjuni.

Keypiorikan so stór sum nakrantíð

Um septembersemjuna í fjør segði Anker Jørgensen, at endamálið við semjuni var røkkið, um enn ikki heilt.

— Tað er eydnast at skera toppin av arbeiðsloysinum, sum annars er í støðugari minking, segði forsætisráðharrin.

Um inntøkupolitikkin segði hann, at augustsemjan skal mestast út frá teirri búskaparligu støðuni í dag, sum er merkt av lægstloystu eisini skulu verjast. Lønarrækkjurnar skulu stóðgast m.a. við dýrtíðari-skoytinum.

— Men semjan í fjør hevði við sær, at keypiorkan hetta seinasta árið ongantið hevur verið so stór sum nú. Arbeiðsloysi er

Anker Jørgensen

treitað av altjóða konjunkturum. Tí verður tortørt at sleppa av við tað, áðrenn konjunkturarnir aftur ganga uppftir. Men tað er longu við at henda í USA, Vesturtýsklandi og Japan.

Undirskotið 10 mia. í ár

Undirskotið á danska handilsjavnanum í ár verður 10 milliardir kr. Í móti trimum milliardum í fjør. Peningurin skal lænast úr útlandinum.

— Frammanundan hava vit eina skuld upp á 30 milliardir kr. Men henda skuldin hevði verið tvær ferðir so stór, um kreppuætlanin ikki varð sett í verk, segði Anker Jørgensen.

Forsætisráðharrin segði, at tey hægstlontu eru noydd at góðtaka eina minni hækking, meðan áhugamálini hjá teimum lægstlontu eisini skulu verjast. Lønarrækkjurnar skulu stóðgast m.a. við dýrtíðari-skoytinum.

ØD-ætlanin tann sama

Anker Jørgensen nam eisini við ta gomlu ætlanina hjá sosialdemokratunum um fíggjarligt demokrati — ØD. Hann segði, at við núverandi floksbýti í fólkatunginum kann henda ætlan ikki fremjast.

— Men okkara ætlan við ØD er framvegis tann sama. Vit arbeiða fyri at tryggja lønmóttakarunum veruligan ognarrætt, segði Anker Jørgensen.

jo-mo

Jóhan Mortensen

smátíðindi innanoyggja

Settir í varðhald

Teir báðir svensku brøðurnir, sum vórðu tiknir av politinum í Havn sunnudagin, eru fongslaðir í ávikavist triggjar og átta dagar. Annar maðurin, tann 24 ára gamli Rudolf Laritz, hevur váttað, at hann rýmdi úr fongslinum í Norrköping í Svøríki saman við tí kenda brotsmanninum Clark Olofsson 18. juli í ár. Clark Olofsson varð stutt eftir handtíkin av nýggjum og fongslaður.

Tað var politíð á Seyðisfirði í Íslandi, sum fekk illgruna til menninar, tá teir skuldu koyra í land av Smyril, sum var komin úr Føroyum, og politíð noktaði teimum innferðaloyvi eftir at hava kannað menninar, sum høvdu vápn og hópin av peningi uppi á sær. Tað varð avgjørt at senda menninar aftur til Føroya, og politíð stóð fyrri teimum, tá Smyril kom á Havnina sunnudagin.

A politistóðini víðgingu báðir sviarnir, at teir vóru brøður, og at annar teirra var rýmdur úr fongslinum í Norrköping saman við Clark Olofsson. Politíð fann eisini tvær pistólir og 11.000 kr. uppi á monnum, sum høvdu fólks pass.

Avhoyring var í Føroya rætti mánadagin, og dómarin avgjórði at fongsla menninar fyríbils í ávikavist triggjar og átta dagar. Svensku politimyndugleikarnir hava ynskt, at báðir mennir verða sendir til Svøríkis.

Førararnir rýmdu

Tvey ferðsluóhapp vóru í Havn um vikuskiftið, og í báðum forom rýmdu førararnir frá staðnum, har óhappið hendi.

Leygarkvöldið stoyttu ein motorsúkla og ein bilur saman uttan fyri Tórshøll í Svøríggju. Førarin á motorsúkluni rýmdi frá staðnum. Sunnukvöldið stoyttu tveir bilar saman á Dalavegnum. Báðir bilførararnir rýmdu, men politíð heldur seg vita, hvørjir teir eru.

Annars tók politíð í Havn triggjar bilførarar, sum koyrdu við kenning um vikuskiftið.

Innbjóðing til filmsstevnu

Tór-film hevur fingið innbjóðing til at luttaka á einari filmsstevnu í Portugal í døgnum 16. til 19. september.

Innbjóðingin umfatar ókeypis ferð og vistarhald og fyrivisan av filminum um Føroyar, sum Tór-film við Jens Paula Heinesen, Eyðun Johannessen og Roland Thomsen gjørdi í 1975, og sum hevur fingið enska heitið What Makes The Faroe Islands.

Upptøkurnar lidnar

Upptøkurnar til føroyska sjónvarpsleikin, sum Steinbjørn B. Jacobsen og Gunnar Hoydal hava skrivað, eru nú lidnar.

Upptøkurnar eru gjørdar bæði í Føroyum og Danmark. Tær seinastu upptøkurnar eru gjørdar í Danmark í einum studio í Arhus. Í hesum sambandi hevur ein av leikarunum, Eyðun Johannessen, verið staddur í Arhus tær seinastu triggjar vikurnar. Hann er júst afturkomin. Eyðun Johannessen upplýsir, at væntandi verður sjónvarpsleikurin fyrstu ferð sendur í januar.

Tvær ferðir so stórir vinningur

Høvuðsvinningurin, sum verður drigin millum áskoðararnar á Keypsstevnu í ár, verður tvær ferðir so stórir sum undanfarna árin. Keypsstevnan í ár verður hildin í døgnum 23. til 26. september, og høvuðsvinningurin verður upp á 20.000 kr. Hann verður drigin tann seinasta útstillingardagin.

Hans Mortensen, sum fyrireikar KS-stevnu, sigur, at 30 útstillarar verða á stevnu, sum annars verður sera umfatandi. Útstillarar eru fyri tað mesta úr Føroyum, men eisini úr Íslandi, Noreg og Danmark eru útstillarar.

Í sambandi við stevnu verður ein serligur møguleiki hjá eysturoyingum at vinna. Við tunnilin í Eysturoynni stendur ein maður og flýggjar út seðlar, sum eru serligir lutaseðlar í lutakasti um 5.000 kr., um teir verða latnir inn á stevnu.

sosialurinn